

شهرزاد همتی؛ روز گذشته باهم نوبت به بررسی طرح صیانت از فضای مجازی نرسید و رسیدگی به آن شاید به وقتی دیگر موکول شد. طرحی که اما و اگرهای فراوانی دارد و البته مخالفانش در مجلس شورای اسلامی بیش از موافقانش هستند. اما به گفته یک منبع آگاه به «شرق»، بنا بر مصلحت توصیه‌شده به این طرح فعلا رسیدگی نشود و بررسی آن را به استقرار دولت بعدی موکول کنند؛ مسئله‌ای که محسن پیرهادی، عضو و سخنگوی هیئت‌رئیس‌ه مجلس در گفت‌وگو با «شرق» تلویحا تأیید می‌کند. پیرهادی در پاسخ به این سؤال که نظر شما درباره طرح صیانت از فضای مجازی چیست، گفت:« مخالف ساماندهی فضای مجازی نیستم اما باید در این ساماندهی به رویکرد واقع‌گرایانه و ظرفیت موضوع توجه ایجاد. او همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا خروج مداوم طرح صیانت از دستور روزانه مجلس عمدی است نیز تصریح کرد: «در جریان جزئیات نبودم.»

جزئیات طرح صیانت از فضای مجازی

پیش‌نویس طرح صیانت از فضای مجازی در ۲۶ تیر ۱۴۰۰ در نسوی نمرانه ۱۳مآمنرف به هیئت‌رئیس‌ه مجلس تسلیم شد؛ طرحی که به گفته یرمآمنرف، قرار نیست محدودکننده فضای مجازی باشد و بیشتر قرار است علاوه بر ایجاد موقعیت برای سرویس‌های ایرانی و فرصت‌دادن به جوانان، این امکان را مهیا کند که سرویس‌های بزرگ اینترنتی دنیا مانند قرارداد منعقدشده با ترکیه، قوانین کشور ایران را پذیرفته و همچنین اقدام به ایجاد دفتر نمایندگان در کشور کنند. مسئله‌ای که حداقل نکنه دومی شرایط فعلی امکان‌پذیر به نظر نمی‌رسد. با تحریم‌های همه‌جانبه ایران، حداقل فعلا امکان تأسیس نمایندگی فیس‌بوک، توئیتر و گوگل در ایران نیست.

این پیش‌نویس، شش فصل و ۳۴ ماده دارد. بر اساس ماده ۱ این طرح، خدمات پایه کاربردی به خدماتی اطلاق می‌شود که به بخش‌های قابل اجتناب از فضای مجازی و شبکه ملی اطلاعات تبدیل شده و دارای جنبه راهبردی یا مخاطب داخلی بالایی هستند. بر اساس این تعریف، جست‌وجوگر گوگل را می‌توان یک خدمات پایه کاربردی دانست. علاوه بر آن گوگل خدمات زیادی مانند Gmail که در مصرف‌کنندگان ارائه می‌کند، هرچند موافقان این طرح می‌گویند دنبال حذف هیچ‌کدام از خدمات خارجی اینترنتی نیستند اما ماده ۱۲ این طرح به‌عنوان ناقض این ادعا عمل می‌کند. بر اساس ماده ۱۴ طرح صیانت از فضای مجازی، عرضه و فعالیت خدمات پایه کاربردی در فضای مجازی منوط به رعایت قوانین کشور و شرایط ذیل است:
۱. ثبت در درگاه خدمات پایه کاربردی؛ اخذ مجوز فعالیت خدمات اثرگذار پایه کاربردی داخلی و خارجی. تبصره ۱– عرضه و فعالیت خدمات پایه کاربردی خارجی اثرگذار مستلزم معرفی نماینده قانونی و پذیرش تعهدات ابلاغی کمیسیون می‌باشد.

ابهام در تعاریف این سواذ از یک سو و تحریم‌های همه‌جانبه از سوی دیگر عملا شرایط درج‌شده در این طرح را برای سرویسی مانند گوگل غیرممکن می‌کند. گوگل نمی‌داند قوانین ابلاغی چیست و البته به خاطر تحریم همین حالا بسیاری از خدماتش برای کاربران ایرانی مسدود است و طبیعتا نمی‌تواند در ایران نمایندگی داشته باشد.

روزنامه «شرق» گفت‌وگوی مفصلی با نصرالله پژمانفر انجام داد و قابل پیاده‌شده در برای بررسی از سوی ایشان ارسال کرد اما پژمانفر با بیان اینکه این فایل به‌خوبی پیاده نشده است، قول مصاحبه دیگری به خبرنگار «شرق» داد؛ مسئله‌ای که درحال حاضر مهیا نشده و پس از آخرین مکالمه تلفنی نصرالله پژمانفر حاضر به پاسخ‌گویی به «شرق» نشد.

مردم چه کسانی هستند؟

واکنش‌ها به طرح صیانت از فضای مجازی که به نظر

می‌رسد فعلا قرار نیست به آن رسیدگی شود، مختلف است. موافقان طرح می‌گویند قصدشان فیلترنگی نیست و می‌خواهند از اطلاعات مردم محافظت کنند، به کسب‌وکار مردم رونق بدهند و … همچنین دو روز پیش روزنامه کیهان پرداخت کنند و … همچنین دو روز پیش روزنامه کیهان در گزارشی نوشت بومی سازی و قطع اینترنت آرزوی مردم ایران است. سؤال اینجاست این «مردم» چه کسانی هستند که در هر تصمیم‌گیری کارشناسی و غیرکارشناسی از آنها مایه می‌گذارند؟ آیا در طرح‌های این چنینی همه مردم در نظر گرفته می‌شوند؟ خواسته همه آنها را ارزیابی می‌کنند یا مردم فقط اطرافیان طراح این طرح‌ها را ارائه‌دهندگان نظراتی هستند که روزبه‌روز دایره اجتماع و فرهنگ را تنگ‌تر می‌کنند و بهانه‌شما خواسته مردم است؟ مردمی که با شیوع کرونا، بخش اعظمی از کسب‌وکار خود را به فضای مجازی منتقل کردند، در کجای این طرح قرار می‌گیرد؟

بخشی از همین مردم، یعنی حدود ۲۵۹ هزار نفر از آنها در هفته‌های گذشته با برگزاری کارزاری اینترنتی خطاب به محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس خواستار توقف تصویب آن شده‌اند. حالا مشخص نیست مجلس صدای مردم را شنیده یا مصلحت به بررسی این طرح در شرایط فعلی نیست. دکتر محمد الستی، جامعه‌شناس ارتباطات و استاد دانشگاه، در گفت‌وگو با «شرق» در پاسخ به این سؤال که در تصمیم‌گیری‌های کلان همیشه گفته می‌شود این خواسته مردم است، از نظر شما این مردم چه کسانی هستند؟ گفت: «اگر بخواهیم از بعد تبلیغاتی به این موضوع نگاه کنیم، باید بگوییم همه گروه‌ها دسته‌ها وقتی می‌خواهند کاری را از پیش ببرند، از قول مردم صحبت می‌کنند و می‌گویند که این کار خواست اکثریت است. او با اشاره به محدودیت در فضای مجازی گفت: «بحث طرفداران آزادی و جست‌وجوگران آزادی و طرفداران محدودکردن آزادی قدمت تاریخی دارد. آنهایی که به‌دنبال محدودکردن آزادی هستند بسیاری از اوقات توجیه و دلیلشان امنیت است. مثلا ما برای امنیت و حفظ سلامت روانی آزادی را محدود می‌کنیم. گاهی این توجیهات موجه است که به آن علت می‌گوییم و گاهی موجه نیست که بهانه محدودکنندگان است. ما در طول تاریخ مداوم شاهد چالش بین طرفداران آزادی و محدودکنندگان آن بوده‌ایم. گاهی توجیه محدودکنندگان منطقی است و اما گاهی بهانه است.»

او در پاسخ به این پرسش که آیا دسترسی به اینترنت همه‌جای جهان برای حفظ طبقات مختلف سنی و فرهنگی محدودکننده است؟ گفت: «تــا جایی که من می‌دانم طبقه‌بندی اینترنت در جهان به شکل الزام فیزیکی نیست که یک عده به سرور خاصی دسترسی نداشته باشند، بلکه احترام به بلوغ و آزادی افراد در این مسئله حرف اول را می‌زند. به عنوان مثال وقتی کسی مسئله‌ای را جست‌وجو می‌کند که ممکن است طبقه سنی داشته باشد، از جست‌وجوگر سؤال می‌کند که بر فرض بالای ۱۸ سال سن دارید یا خیر؟ این سوراها بنا بر اصل احترام، درصورتی‌که فرد پاسخ مثبت بدهد به او اجازه می‌دهند که پاسخ سؤالش را بدهد و در غیر این صورت او را از جست‌وجوی کلمه یا فیلم مورد منع می‌کنند.» آنچه الستی به آن اشاره می‌کند، مصداق بارزی در اینستاگرام دارد. کافی است در اینستاگرام واژه خودکنشی را جست‌وجو کنید، اینستاگرام بلافاصله از شما سؤال می‌کند که نیاز به کمک دارید؟ آیا می‌خواهید به روان‌پزشک مراجعه کنید و اگر پاسخ شما مثبت باشد، شما را به صفحات روان‌شناسی ارجاع می‌دهد و در غیر این صورت به شما اجازه جست‌وجو خواهد داد.

با جامعه‌شناسان در پایان در پاسخ به این پرسش که آیا محدودسازی اینترنت شدنی است، گفت: «بگذارید

طرح صیانت از فضای مجازی چه می‌گوید؟

محدودیت به بهانه مصونیت

درباره شدنی بودن اتفاقات براینابن یک مثالی بزنم که تجربه من است؛ بعضی‌ها از پسان جهان صحبت می‌کنند من همیشه می‌گویم اگر شما میلیاردها سال نوری مسافت را طی کردید و گفتید اینجا جهان تمام می‌شود، سؤال من این است که از اینجا به بعد کجاست؟ طبیعتا آنجا هم جهان است و اساسا پیداکردن پایان جهان توهمی بیش نیست. مثلا اگر شما ۲۰ سال پیش می‌شنیدید که زمانی می‌شود با این نرخ تورم زندگی کرد و اگر یک روزی که دلار هفت تومان بود به آنها می‌گفتند روزی دلار ۲۵ هزار تومان خواهد شد، باور می‌کردند؟ به نظر من برایم امکان ندارد وجود ندارد. انسان هم موجودی انعطاف‌پذیر است.»

طرحی بدون مطلوبیت‌امکان‌پذیری

امیر ناظمی، پژوهشگر ایرانی حوزه سیاست‌گذاری فناوری، معاون وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران، از مخالفان طرح صیانت از فضای مجازی است. او در گفت‌وگو با «شرق» دراین‌باره می‌گوید: «از ابتدا موضع ما با این طرح مخالفت بوده است و این مخالفت را بارها اعلام کرده‌ایم و بارها و بارها نامه‌نگاری کرده‌ایم و اسناد این نامه‌نگاری‌ها موجود است. این نامه و لیست را برای رئیس مجلس که درگیر این موضوع هستند، رئیس جمهوری، به خاطر اینکه موضع دولت مشخص شود و آقای رئیسی که رئیس جمهوری منتخب هستند و به‌زودی با دولت جدید مستقر می‌شوند، ارسال کردیم و این نامه را با رویکم که این نامه‌ها در چند نوبت این نامه ارسال شده است. نامه اولیه در ششم تیرماه هم‌زمان با ارائه طرح اولیه به مجلس ارسال شد و ما خواستیم که زمانی داده شود تا این طرح تحلیل و اثرات کلی آن را گوشزد کنیم. بعد از آن در تاریخ ۲۳ این طرح می‌تواند طرح خطرناکی باشد، ارسال کردیم.»

ناظمی در ادامه گفت: «اما در کنار همه این دلایل، من می‌خواهم به این مسئله نگاه توسعه‌ای داشته باشم؛ این کار از نگاه توسعه‌ای نیز به دو دلیل خطرناک است. دلیل اول اینکه شما وقتی یک قانون را می‌گذارید، یک‌سری مطالبات را ذکر می‌کنید. هر سیاستی بر مبنای دو فاکتور مطلوبیت و امکان‌پذیری سنجیده می‌شود. فرض می‌گیریم که دوستان تمامی مطلوبیت‌های ذهنی خود را در این طرح آورده‌اند، سؤال این است که آیا این طرح در وضعیت فعلی امکان‌پذیر است؟ بعبارت‌دیگر وقتی شما از شرکت‌های بزرگ می‌خواهید که بایند و در ایران دفتر نمایندگی تأسیس کنند، به‌واسطه تحریم‌های ظالمانه و یک جانبه از طرف آمریکا آیا شرکت‌های خارجی در ایران ثبت شرکت می‌کنند؟ اینن اتفاق نمی‌افتد و این کار مبنای عملیاتی ندارد و شرکت‌های خارجی نمی‌توانند

جامعه

بسیست‌وششمین اثر ایران در فهرست یونسکو اورامانات ثبت جهانی شد

احسان رستمی‌پور

● قرعه بیست‌وششمین اثر ثبت جهانی ایران به نام منظر فرهنگی اورامانات- هورامان افتاد. منطقه خاصی که مجموعه‌ای از روستاها در دو استان کرمانشاه و کردستان است، روز گذشته در چهل‌وچهارمین جلسه کمیته میراث فرهنگی یونسکو ثبت جهانی شد. این روستاها با بافت پلکانی و طبیعت خاص در کنار فرهنگ و آیین‌های مردمان آنها، یکی از مناطق ارزشمند در کشور به شمار می‌روند که حالا شهرتی جهانی پیدا خواهند کرد. علی طالب‌نیا، مدیر پایگاه میراث فرهنگی اورامانات، در توضیح پرونده ثبت جهانی اورامانات و انتخاب پیشوند منظر فرهنگی برای آن به «شرق» می‌گوید: «منظر فرهنگی عنوانی است که نشان از تعامل انسان و طبیعت در طول تاریخ و در یک منطقه جغرافیایی دارد. پیش‌ازاین ما منظر فرهنگی بم و میمند را در فهرست آثار جهانی یونسکو ثبت کرده بودیم و منظر فرهنگی اورامانات سومین پرونده ایران بود که ثبت جهانی شد.»

یک منطقه با ۲ نام

بیس‌وششمین اثر ثبت جهانی ایران دو نام را در عنوان خود جای داده است. این پرونده با عنوان منظر فرهنگی اورامانات- هورامان ثبت جهانی شده است. طالب‌نیا درباره استفاده از هر دو نام و وسعت این منطقه می‌گوید: «با توجه به اینکه بخشی از منطقه در استان کرمانتاه و بخشی در استان کردستان قرار دارد. هر دو خواش نام منطقه را استفاده کردیم. این منطقه حدود ۷۰۰ روستا دارد که در دو استان قرار گرفته‌اند. همچنین ۱۰۶ هزار هکتار عرصه و ۳۰۳ هزار هکتار حریم برای این پرونده در نظر گرفته شده است.»

مدیر پایگاه میراث فرهنگی اورامانات درباره ویژگی‌های مختلف این منطقه که منجر به تهیه پرونده ثبت جهانی آن شده است، می‌گوید: «تاریخ سکونت در منطقه بر اساس یافته‌های باستان‌شناسی به دوره پارینه‌سنگی می‌رسد. ما شواهد زندگی در منطقه را از دوره غارنشینی تا یکجانشینی داریم و این پیشینه تاریخی مهم اورامانات است.»

معماری ویژه پلکانی

منطقه اورامانات را بسیاری با معماری پلکانی روستاهای آن می‌شناسد؛ معماری خاصی که هرچند در مناطق دیگر کشور نمونه‌هایی از آن وجود دارد اما مجموعه وسیعی از روستاهای منطقه اورامانات دارای معماری پلکانی هستند و همچنان هویت این معماری را حفظ کرده‌اند. علی طالبی‌نیا با اشاره به این ویژگی می‌گوید: «روستاها در این منطقه در دره‌های تند قرار دارند و به همین دلیل با کمبوند زمین روبه‌رو هستیم. ساکنان منطقه از دیرباز ساختار پلکانی را در خانه‌ها و باغ‌های خود استفاده کردند و معماری پلکانی این منطقه را شکل داده‌اند.» زندگی مردم یکی دیگر از جنبه‌هایی است که در پرونده‌های منظر فرهنگی مورد توجه قرار می‌گیرد. مدیر پایگاه میراث فرهنگی اورامانات دراین‌باره می‌گوید: «بخش فرهنگ و زندگی مردم جنبه دیگر این پرونده بوده است. در اورامانات مجموعه‌ای از جشن‌های و آیین‌های کهن برگزار می‌شود که هرکدام از آنها میراث ناملموس هستند و بسیاری از آنها نیز ثبت ملی شده‌اند. نوع زندگی نیمه‌یکجانشینی در این منطقه هم ویژگی دیگر زندگی مردم است. از سوی دیگر صنایع دستی هم در این منطقه اهمیت ویژه‌ای دارد. صنایع دستی این منطقه به دلیل زندگی مردم در نقاط صعب‌العبور با شرایط خاص، به کمک زندگی آنها آمده و کاملا کاربردی است.»

اهمیت حفاظت برای حفظ ثبت جهانی

ثبت جهانی آغاز راه پرچاشنی برای منطقه اورامانات خواهد بود. حالا پس از چند سال فعالیت و ساماندهی مهر ثبت جهانی یونسکو بر پرونده اورامانات نستست و در آینده باید برای حفاظت این منطقه تلاش بیشتری شود. علی طالب‌نیا درباره رویکردی حفاظتی در اورامانات می‌گوید: «در بخش حفاظت از محیط‌های طبیعی سه منطقه حفاظت‌شده در محوطه ثبت‌جهانی شده قرار دارد که به امر حفاظت کمکی جدی خواهد کرد. برای حفاظت از میراث فرهنگی و ساختار روستاها نیز ما نیازمند مدیریت واحد یکپارچه هستیم. نهادهای مختلفی تصمیم‌گیر هستند و گاهی موازی‌کاری‌هایی هم می‌شود که تنها راه‌حل آن مدیریت واحد است. با توجه به گستردگی موضوعات مدیریت واحد می‌تواند ضوابط منسجمی را تعیین کند تا نهادهای مختلف مثل بنیاد مسکن و منابع طبیعی ملزم به رعایت آن باشند.»

منطقه اورامانات با ثبت جهانی حالا بیشتر مورد توجه قرار خواهد گرفت؛ توجهی که با افزایش احتمالی گردشگر و رونق گردشگری در آن می‌تواند آسیب‌هایی برای این منطقه به دنبال داشته باشد. چالش‌های در راه و آسیب‌های احتمالی به این منطقه از حالا نیازمند توجه و برنامه‌ریزی است.

استد اطلاعات و داده‌های ایرانیان از کشور خارج نشود و مورد سوءاستفاده قرار نگیرد اما عملا طرح محدودسازی اینترنت است و خیلی از سرویس‌ها و اپلیکیشن‌های خارجی که مورد استفاده ایرانیان است، دسترسی به آنها محدود می‌شود، مگر با استفاده از فیلترشکن.

به گفته رهبری نکته عجیب داستان این است که مجوز ساخت فیلترشکن خارجی بعد از اجرای طرح صیانت داده خواهد شد؛ اما به‌صورت کلی اپلیکیشن‌هایی مثل اینستاگرام و واتس‌اپ کاملا فیلتر می‌شود. مثل تلگرام و توئیتر که بیشتر مردم با فیلترشکن از آن استفاده می‌کنند، باید با فیلترشکن وارد این فضاها بشوند. البته ممکن است که حتی فیلترشکن‌ها را محدود کنند و به فیلترشکن‌های داخلی که مورد تأیید هستند، اجازه کار بدهند تا بتوانند همه چیز رصد کنند. این طرح از این لحاظ به‌شدت نگران‌کننده است؛ چراکه بسیاری از کسب‌وکارهای که در فضای مجازی و آنلاین هستند، با محدودیت این فضا صدمات اقتصادی جدی می‌بینند و از طرفی آزادی مردم محدود می‌شود. اینکه مدام تبلیغ می‌اشود که این فضا باعث اینترنت آزاد است، بهانه‌ای است برای محدودیت آزادی‌های مدنی و آزادی بیان؛ اما اعمال این محدودیت‌ها به اسم صیانت از داده‌ها و اطلاعات ایرانیان انجام می‌شود.

او در پاسخ به این سؤال که آیا این طرح را اجرائی می‌دانید گفت: اتفاقی در آبان ۹۸ افتاد و این بود که در ابتداکل اینترنت کشور از دسترس خارج شد، اما بعد از چند روز سایت‌های داخلی را باز کردند. یکی از نگرانی‌هایی که سال‌ها مانع اجرائی شدن این طرح بود، این بود که درصورتی‌که اینترنت بین‌المللی محدود شود، تراکشن‌های بانکی و یک‌سری زیرساخت‌ها که نیاز به اینترنت دارند، مختل شوند؛ اما اتفاقی که در آبان ۹۸ افتاد نشان داد که نواسته‌اند بر این نگرانی‌ها فائق

بایند و کارهای زیرساختی را بدون مشکل پیش ببرند. ضمن اینکه اینن طرح قطع‌کردن اینترنت نیست، بلکه محدودکردن اینترنت است و طبیعتا به‌لحاظ اجرائی با مشکل کمتری می‌تواند پیش برده شود؛ اما اینکه گفته می‌شود همه اپلیکیشن‌های خارجی را خودشان می‌سازند و ارائه می‌کنند چندان قابل‌تأیید نیست و این خدمات که به مردم جهان ارائه می‌شود، در این قالب نمی‌گنجد و دوم اینکه مردم به این اپلیکیشن‌ها اعتماد ندارند. اما فرض بر این است که با محدودیت این اپلیکیشن‌ها مردم مجبور به استفاده از نمونه داخلی می‌شوند.

تلاش «شرق» برای گفت‌وگو با موافقان این طرح به جایی نرسید. پیش‌تر نصرالله پژمانفر، دبیر کمیته فضای مجازی مجلس و نویسنده این طرح، گفته بود: «هدف ما از راه‌اندازی طرح ساماندهی اشتغال‌رایی و رشد پیام‌رسان‌های داخلی است؛ لذا در کمیسیون فضای مجازی مجلس با بررسی این طرح و شنیدن نظرات و پیشنهادت پیام‌رسان‌ها و سازمان‌ها جلساتای برای این موضوع شکل گرفت و در نهایت اصلاحاتی شکل و در ۲۱ ماده مطرح شد. البته ما نظرات و انتقادات در این طرح را در نظر گرفته‌ایم.»

به‌هرحال به نظر می‌رسد فعلا قرار به بررسی «طرح صیانت از فضای مجازی» در صحن علنی مجلس نیست. هرچند نمایندگان مجلس چندان تمایلی ندارند درباره این علت یا به‌تفویق انداختن صحبت کنند اما فعلا رسیدگی به طرح‌های پیرسورصد در حوصله این مجلس نیست. این را از توئیت محمدباقر قالیباف نیز می‌توان استنباط کرد. او در توئیتی نوشت «باید از تمامی ظرفیت‌های قانون‌گذاری و اجرائی کشور برای اتوانمندکردن مردم در فضای مجازی با تأکید بر اقتصاد دیجیتال و ارائه خدمات نوین استفاده کرد. رویکرد مجلس یازدهم در مواجهه با فضای مجازی، تأکید بر فرصت‌محوری در این فضا به‌جای تهدیدانگاری است. فرصت‌ها را بدون سیاسی‌کاری درپاییم.»

اصفهان، دیگر مخالف دوچرخه‌سواری زنان

به‌جز مشهد، اصفهان هم جز، کلان‌شهرهایی است که ستاد امر به معروفش همواره مقابل دوچرخه‌سواری زنان ایستاده است. چهار دو سال پیش، دادستان اصفهان دوچرخه‌سواری زنان در فضای عمومی را «فعل حرام» توصیف کرده و از شهرداری‌ها خواسته بود زن‌ها را به این کار تشویق نکنند: «به نیروی انتظامی اعلام شد که اگر مواردی از دوچرخه‌سواری زنان در سطح شهر دیده شد، در نوبت اول خیلی محترمانه تذکر بدهند و اگر فرد مدارک هویتی دارد، از او بگیرند و در غیر این صورت دوچرخه فرد را توقیف کنند.»

این مخالفت‌ها در حالی است که حتی مراجع دینی هم در حکم شرعی نسبت به دوچرخه‌سواری زنان اتفاق نظر ندارند؛ برای مثال، معاون فرهنگی قوه قضائیه یک بار با اشاره به شترسواری زنان در دوران صدر اسلام گفته بود که موتورسواری و زین‌سواری برای زنان اشکال شرعی ندارد اما مکره است. همچنین، بسیاری از مراجع دیگر هم دوچرخه‌سواری را تنها در صورت مفسده‌انگیزبودن آن جایز نمی‌شمارند. از سوی دیگر، هیچ جایی از متن قانون با دوچرخه‌سواری زنان مخالفت نکرده است. با وجود این، تصمیم‌های سلیقه‌ای در برخی شهرها هربار زیست روزمره زنان را با اختلال مواجه می‌کند.

استفاده از دوچرخه‌های اشتراکی مشهد برای زنان محدود شد

سنگ جدید مقابل دوچرخه‌سواری زنان

را فراهم کند که تمام امکانات آماده باشد تا دور از نگاه مردها، خواهران دوچرخه‌سواری کنند، تفریح کنند و نشاط و ورزش جوانی داشته باشند، این حقیقتی نیست که کسی با آن موافق نباشد اما در خیابان‌های دانشگاه، دختر جوان سوار دوچرخه شود و مقابل چشم هزاران دانشجوی جوان، بشود آتشی که شعله بزند به غرایز جنسی جوانان و دانشگاه را کانون فساد بکند، این حقیقتی است که نه‌تنها نهی می‌کنیم، با آن مبارزه خواهیم کرد و آن‌شا-الله عزیزان ما به این نقطه و حقیقت توجه داشته باشند.»

دو ماه پس از این اظهارات بود که خبر رسید دوچرخه‌سواری زنان در مجامع عمومی مشهد ممنوع شده است. هیئت دوچرخه‌سواری خراسان رضوی محدودیت جدید را بر گردن زنانی انداخت که در هنگام دوچرخه‌سواری از لباس‌های زننده، به‌زعم او استفاده می‌کردند. «مهدی روزبهانه» دراین‌باره گفته بود: «با توجه به اینکه بحث حجاب اسلامی قانون است، باید پذیرفت که بانوان دوچرخه‌سوار نیز باید به حجاب خود بایند باشند. باعث این محدودیت‌ها افرادی بودند که در گذشته بدون رعایت صحیح حجاب و استفاده از لباس‌های زننده هنگام دوچرخه‌سواری توجه زیادی را به این مسئله جلب کردند. مجموعه هیئت پیگیر این موضوع است تا بانوانی که